

Tieliikelaitos
Päällyste- ja ympäristöpalvelut
PL 382
33101 Tampere

Päiväys/Datum 26.1.2004

Dnro/Dnr LOS-2003-R-2-53

Viite /Hänvisning

Asia/Ärende Lausunto Hallavaaran käsittelykeskuksen pilaantuneiden maiden käsittelyhanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Tieliikelaitos on toimittanut 22.9.2003 Lounais-Suomen ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Hallavaaran pilaantuneiden maiden käsittelykeskus

Hankkeesta vastaava

Tieliikelaitos
Päällyste- ja ympäristöpalvelut
Åkerlundinkatu 5 B
33100 Tampere

Pääkonsulttina on toiminut Tieliikelaitoksen Konsultointi. Lisäksi arviointityössä on käytetty SCC Viatek Oy:n ja Suomen Luontotieto Oy:n asiantuntijoita ja heidän laatimiaan selvityksiä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Tähän hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 1 momentin ja asetuksen 6 §:n 11 a- ja b-kohtien perusteella. Hallavaaran käsittelykeskuksessa aiotaan käsitellä ongelmajätteiksi luettavia pilaantuneita maita enimmillään 45 000 t teollisuuden sivutuotteita 50 000 t vuodessa. Yhteysviranomaisena toimii Lounais-Suomen ympäristökeskus.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarkoituksena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä selvitetään ja arvioidaan hankkeen ympäristövaikutukset ja suunnitellaan, miten haitallisia vaikutuksia voidaan estää. Arviointimenettelyssä kuullaan viranomaisia ja niitä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa. Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista.

Hanke ja sen toteuttamisvaihtoehdot

Köyliön Hallavaaran jätteenkäsittelykeskuksen yhteyteen perustettava pilaantuneiden maiden käsittelykeskus on osa Tieliikelaitoksen suunnittelemaa valtakunnallista pilaantuneiden maiden käsittelyverkostoa. Muita vastaavia käsittelylaitoksia suunnitellaan Lohjalle, Hämeenlinnaan, Varkauteen ja Iisalmeen.

Hallavaaraan tuodaan pilaantuneita maita Satakierto Oy:n osakaskunnista ja –yrityksistä, lähinnä Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta. Hanke sisältää maamassojen käsittelyn, loppusijoituksen ja hyötykäytön sekä käsittelyä odottavien pilaantuneiden maiden ja teollisuuden sivutuotteiden varastoinnin. Hallavaarassa otetaan vastaan myös teollisuuden sivutuotteita, kuten tuhkia, sakkoja ja kuituja ja niitä pyritään hyödyntämään kaatopaikan rakenteissa.

Toteuttamisvaihtoehdot:

Hanke ei toteudu valtakunnallisesti (Vaihtoehto VE 0A):

Valtakunnallista käsittelyverkostoa ei toteuteta. Vaihtoehdossa arvioidaan muiden vastaavien käsittelykeskusten toiminnan riittävyttä nykyiseen tarpeeseen nähden sekä Hallavaaran toteuttamatta jättämisen ympäristövaikutuksia toiminta-alueella sekä käsittelyverkon toteuttamatta jättämisen ympäristövaikutuksia.

Hanke ei toteudu paikallisesti (Vaihtoehto VE 0B):

Vaihtoehdossa Hallavaaran pilaantuneiden maiden käsittelykeskusta ei perusteta. Vaihtoehdossa arvioidaan Hallavaaran toteuttamatta jättämisen ympäristövaikutuksia paikallisesti.

Käsittely- ja loppusijoitusalueen perustaminen (Vaihtoehto VE 1):

Hallavaaran käsittelykeskukseen tuodaan pilaantuneita maita, pääasiassa Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta. Pilaantuneet maat käsitellään haitattomiksi stabiloimalla, termisellä desorptiolla ja alipainekäsittelyllä ja ohjataan pääosin hyötykäyttöön. Pilaantuneita maita voidaan loppusijoittaa alueelle.

Käsitellyt puhtaat maat loppusijoitetaan peittomaiksi ja pohjarakenteisiin tai viedään muualle hyötykäyttöön. Käsittelyä odottavia pilaantuneita maita ja teollisuuden sivutuotteita varastoidaan käsittelykeskuksen alueella.

Käsittelyalueen perustaminen (Vaihtoehto VE 2):

Hallavaaran käsittelykeskukseen tuodaan pilaantuneita maita pääasiassa Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta. Hallavaaraan perustetaan vaihtoehtoon 1 mukainen käsittelykeskus, jossa pilaantuneita maamassoja käsitellään haitattomiksi stabiloimalla, termisellä desorptiolla ja alipainekäsittelyllä. Erona vaihtoehtoon 1 on se, että pilaantuneita maita ei loppusijoiteta Hallavaaran käsittelykeskuksen alueelle.

Käsitellyt puhtaat maat loppusijoitetaan kaatopaikan peittomaiksi ja pohjarakenteisiin tai viedään muualle hyödynnettäväksi. Lisäksi alueella varastoidaan käsittelyä odottavia pilaantuneita maita, käsiteltyjä maita ja teollisuuden sivutuotteita.

Hankkeen edellyttämät luvat ja liittyminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Hankkeen toteuttaminen edellyttää ympäristöluvan hakemista Lounais-Suomen ympäristökeskukselta sekä rakennusluvan ja mahdollisen toimenpideluvan hakemista kunnan rakennuslupaviranomaiselta.

Pilaantuneiden maiden käsittelykeskus aiotaan rakentaa Hallavaaran jätelaitoksen alueelle, joka on Satakunnan seutukaavassa 5 osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi ET-121.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostuksen vireilläolosta on ilmoitettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen vaatimusten mukaisesti Köyliön, Euran, Säkylän ja Kiukaisten kuntien ilmoitustauluilla ja pyydetty näiden ja muiden keskeisten viranomaisten lausunnot. Vireilläolosta on ilmoitettu lehdissä Ala-Satakunta ja Pyhäjärvisuutu. Hankkeesta vastaavan toimesta on järjestetty yleisölle esittelytilaisuus 30.9.2003 Köyliön kunnan valtuustosalissa.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on annettu 17 kpl ja mielipiteitä esitetty 14 kirjelmässä, joissa on yhteensä 42 allekirjoittajaa.

Lausunnot

Köyliön kunnan ympäristölautakunta katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-menettelyltä edellytetyt vaatimukset ja kansalaiset ovat saaneet ilmaista mielipiteensä hankkeen ympäristövaikutuksista. Vuoropuhelu on ollut aktiivista, tunnepitoista ja kriittistä.

Pilaantuneen maan käsittelymenetelmiä on tarkasteltu yleisellä tasolla kattavasti. Termisen desorption ja mahdollisesti muiden uusien hyväksyttävien käsittelymenetelmien ympäristövaikutukset tulee mahdollista ympäristölupaa haettaessa selvittää ja lupamääräyksissä tarkoin rajata. Pilaantuneen maan esikäsittely olisi tullut esittää paremmin, mm. seulonnasta aiheutuvia melu-, pöly- ja vierasainepäästöjä sekä esikäsittelyn tuloksena mahdollisesti syntyvien erityisjätteiden käsittely. Arviointiselostuksesta puuttuu asemapiirros, jossa havainnollistetaan, miten enimmäismäärät pilaantuneita maamassoja, käsiteltyjä maamassoja ja

teollisuuden sivutuotteita sopivat sijoitettaviksi käsittely- ja vastaanottoalueen toiminnoille varatulle noin 1,0 hehtaarin alueelle. Arviointiselostuksen mukaan vesien keräily ja käsittely riippuu siitä, onko kyse käsittely- vai varastointitoiminnasta. Kaikki käsittelyalueen jätevedet tulee johtaa kokonaisuudessaan viemäriverkostoon.

Raskaan liikenteen määrän kasvu ja melun lisääntyminen lähes kaksinkertaiseksi maanteiden 2111 ja 2140 risteyksessä olisi tullut tuoda selvästi esiin. Liikenne tulisi ohjata teiden 2111 ja 204 liittymän kautta.

Hankkeen positiivisia vaikutuksia ovat mahdollisuus korvata uusiutumattomia luonnonvaroja puhdistetuilla ja stabiloiduilla maamassoilla. Hanke vaikuttaa myönteisesti Hallavaaran pohjarakenteiden ja vesienhallintajärjestelyjen rakentamiseen sekä riittävään peitemaan saantiin, joilla Hallavaaraa voidaan kehittää korkeatasoiseksi jätteenkäsittelylaitokseksi. Ehdotus ympäristövaikutusten seurantaohjelmaksi vaikuttaa riittävältä. Koko Hallavaaran alueen pinta- ja pohjavesivaikutusten seurantaohjelma tulisi uudistaa, kun muutokset vesien hallinnassa on toteutettu.

Köyliön kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättäisi Köyliön kunnan lausuntona yhtyä Köyliön ympäristölautakunnan asiasta antamaan lausuntoon. Lisäksi kunnanhallitus ehdotti, että valtuusto pitäisi erittäin varteenotettavana toteuttamisvaihtoehtoa 0 B eli valtakunnallisen pilaantuneiden maiden käsittelyverkon toteuttamista ilman Hallavaaran käsittelykeskusta.

Köyliön kunnanvaltuusto päätti kunnan lausuntona yhtyä Köyliön ympäristölautakunnan lausuntoon. Valtuusto esittää, ettei kyseistä Tieliikelaitoksen suunnittelemaa pilaantuneiden maiden käsittelykeskusta perusteta Köyliön Hallavaaraan eli edellytetään Tieliikelaitoksen toimivan 0B vaihtoehdon mukaan.

Säkylän ja Köyliön kansanterveystyön kuntayhtymä antoi lähes samansisältöisen lausunnon kuin Köyliön kunnan ympäristölautakunta lukuun ottamatta lausunnon toiseksi viimeistä kappaletta, jota ei ollut Säkylän Köyliön kansanterveystyön kuntayhtymän lausunnossa.

Euran kunnanhallituksella esittää lausuntonaan, että arviointiselostuksen kuvaus ja arvio termisen desorption osalta on puutteellinen ja yleisluonteinen, koska käytettävä laitetekniikka ei ole tiedossa. Maa-ainesten käsittelyssä polttoaineen kulutus on suuri ja siksi olisi tullut selvittää myös kuljetusten vaikutukset sekä mahdollisuus kaatopaikkakaasujen hyödyntämiseen.

Laitosalueen pinta- ja pohjavesien virtaukset ja vaikutukset Pyhäjärveen laskevan Luvalahdenojan veden laatuun on selvitetty puutteellisesti. Lisäksi on edellytettävä riittävän laajaa ympäristövaikutuksien tarkkailua.

Euran kunnan ympäristölautakunta katsoo, että hankkeen ympäristövaikutukset on selvitetty kohtuullisen tarkasti. Mikäli laitos toteutetaan, on siinä käytettävä parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa, mikä tulee varmistaa lupamääräyksillä. Laitokselle on laadittava riittävä seurantaohjelma. Arviointiselostuksessa ei ole arvioitu energian käyttöä eikä polttoaineen kuljetuksia ja varastointia. Kaatopaikan tuottaman energian käyttömahdollisuuksia

ei ole huomioitu. Selostuksessa ei ole perusteltu maantiekuljetusten käyttöä ottaen huomioon, että rautatie Säkylään sokeritehtaalle kulkee noin kolmen kilometrin etäisyydellä Hallavaarasta.

Kiukaisten kunnanhallituksella ei ole erityistä huomautettavaa arviointiselostuksesta. Lausunnossa painotetaan kuitenkin veteen ja ilmaan kohdistuvien päästöjen tarkkaa käsitteilyä lupahakemuksen yhteydessä.

Säkylän kunnan ympäristölautakunta katsoo lausunnossaan YVA-menettelyn täyttävän sille asetetut muodolliset vaatimukset. Elinkeinoelämään ja yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu varsin optimistisesti. Liikenteen vaikutuksia on tarkasteltu yksityiskohtaisesti. Oletukset pilaantuneiden maamassojen kuljetusmatkojen lisääntymisestä siinä tapauksessa, että vaihtoehtoja 1 ja 2 ei toteuteta, ovat kyseenalaisia. Suurin osa Hallavaaraan tuotavista maamassoista ovat peräisin Satakierto Oy:n toimialueen ulkopuolelta. On mahdollista, että Tieliikelaitoksen hankkeen kanssa kilpailevat hankkeet Porissa, Turussa tai Forssassa ovat huomattavasti lähempänä pilaantuneita kohteita ja maamassat vietäisiin näihin laitoksiin, jos vaihtoehdot 1 ja 2 jäävät toteutumatta. Turun suunnasta tulevan lisääntyneen liikenteen meluhaittoja ja muita haitallisia vaikutuksia ei voida pitää Säkylän kunnan kannalta hyvinä.

Arviointiselostuksen kuvaus termisestä desorptiosta ja arvio sen vaikutuksista on puutteellinen. Käsittelykeskuksen vaikutuksia Luvalahdenojan veden laatuun ei ole huomioitu. Luvalahdenojan tarkkailu tulee lisätä seurantaohjelmaan.

Arviointiselostus on monilta osin yleisluontoinen. Siinä on useita paikkakuntaa koskevia virheellisiä mainintoja (esim. sivu 81: Peltomäki, joka sijaitsee Iisalmessa) , mikä herättää kysymyksen, onko tarkoituksena ollut laatia arviointiselostus mahdollisimman kevyesti.

Mikäli hanke etenee, on ympäristöluvassa annettava riittävät määräykset ympäristöön ja terveyteen kohdistuvien haittojen poistamiseksi.

Säkylän kunnanhallitus yhtyy ympäristölautakunnan lausuntoon.

Länsi-Suomen lääninhallitus pitää arviointiselostusta laajana ja helppolukuisena. Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset on selvitetty monipuolisesti. Osallistumismahdollisuuksien luomiseen on panostettu. Vaihtoehtojen vertailussa on esitetty hyvin myös sosiaaliset ja terveyteen kohdistuvat vaikutukset. Koska kunnan imagoa koskevat mielipiteet tulivat voimakkaasti esiin asukkaiden taholta, myös ne olisi pitänyt ottaa mukaan vertailutaulukkoon merkittävänä tekijänä.

Lähiasutuksen kaivojen laadun seurannassa on otettava huomioon talousvesiasetuksen 461/2000 vaatimukset. Selostuksesta ei käynyt ilmi, onko hankealueen ympäristössä muuta asutusta kuin lähin talo 1,5 km:n päässä.

Museovirastolla ei ole huomautettavaa arviointiselostuksesta.

Satakunnan Museo toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa arviointiselostuksesta, vaan pitää sitä riittävänä pohjana vaikutusten arvioimiseksi ainakin maiseman ja kulttuuriperinnön

kannalta. Alueella on ennestään kaatopaikka, joka sijaitsee metsäisessä maastossa, kaukana kaikista tunnetuista muinaisjäännöksistä tai arvokkaasta rakennetusta ympäristöstä. Museon arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa esitetyt puutteet on huomioitu arviointiselostuksessa, ja mm. hankkeen vaikutukset maisemaan on esitetty riittävän havainnollisesti.

Satakunnan työvoima- ja elinkeinokeskuksella ei ole muuta huomautettavaa kuin, että hanketta toteutetaan siten, ettei maa- ja metsätalouden harjoittamiselle aiheudu haittaa.

Satakuntaliitolla ei ole seutukaavan kannalta huomautettavaa arviointiselostuksesta. Arviointiselostusta pidetään sisällöltään kattavana.

Turun tiepiiri katsoo, että liikenteen kasvun merkittävin vaikutus on onnettomuusriskin kasvaminen maantien 2111 ja käsittelykeskukseen johtavan tien liittymän tuntumassa sekä maantien 204 ja 2111 liittymässä. Vaihtoehdossa VE 1 onnettomuusriski kasvaa näiden lisäksi valtatie 12 ja maantien 2140 liittymässä. Liikenneturvallisuutta voidaan parantaa liittymäjärjestelyjä parantamalla ja huolehtimalla hyvistä näkemistä liittymäalueilla sekä merkitsemällä selvästi kevyen liikenteen ylityskohdat.

Turun tiepiiri toteaa, että liikenteellisten vaikutusten tarkastelu on tehty kattavasti eikä tiepiirillä ole huomautettavaa selostuksesta.

MTK –Satakunta pitää pilaantuneiden maiden käsittelykeskuksen sijaintia vedenjakaja-alueella Köyliönjärven ja Pyhäjärven välissä huonona. Alueen kallioperän tiiveyttä ei ole tutkittu. Alueelta voi valua pinta- ja pohjavesiin supermyrkyjä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa, esimerkiksi rankkasateiden aikana suunnitellut suojarakenteet voivat pettää. Ympäristönsuojelulain 3 §:n mukaan toiminnasta ei saa aiheutua pilaantumista eikä edes sen vaaraa. Pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton. Käsittelylaitoksen perustaminen ei olisi myöskään valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Lounais-Suomen alueellisen jätesuunnitelman mukaan alueelle perustetaan korkeatasoinen käsittelylaitosten verkosto. Se ei ole vielä valmis, joten on ennaikaista ryhtyä perustamaan Hallavaaraan pilaantuneiden maiden käsittelykeskusta. Kuljetusmatkat tulevat jätelain läheisyysperiaatteen vastaisesti pitkiksi.

Lisäksi MTK-Satakunta on huolissaan myös käsittelykeskuksen mielikuvavaikutuksista, sillä Köyliö on merkittävä osa maamme tärkeintä erikoiskasvien tuotantoaluetta.

Pyhäjärven suojelurahasto kiinnittää lausunnossaan huomiota Hallavaaran käsittelykeskuksen pinta- ja suotovesiin ja niiden käsittelyyn. Erityistilanteissa ne voivat aiheuttaa uhkan pintavesien laadulle ja myös Pyhäjärven veden laadulle, koska käsittelykeskus sijaitsee Pyhäjärven valuma-alueella. Suotovesien laatua, määrää tai puhdistusmenetelmän tehokkuutta ei ole arvioitu. Arviointiselostuksessa olisi tullut olla perusteellisempi riskianalyysi, jossa olisi arvioitu mm. pinta- ja suotovesien käsittelyyn ja pohjarakenteiden kestävyys liittyvät riskit. Vesien käsittelyssä tulee ottaa huomioon myös talviolosuhteet, joissa salaojaputket voivat olla jäässä, mutta lämpötila on plussan puolella. Silloin sateet tulevat vetenä ja vaarana on pintavesien valuminen alueen ulkopuolelle. Alueella tulisi olla käytössä riittävän suuret tasausaltaat ja vara-altaat haitallisten vesien pidättämiseen.

Mikäli hanke toteutuu, valumavesien seurantarjestelmän tehokkuuteen, toimivuuteen ja nopeuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Käsittelylaitoksella tulisi olla käytössä erityis-tilanteita varten pika-analyysimenetelmiä. Haitallisten aineiden pitoisuuksille on asetettava selvät raja-arvot, joiden ylittyessä käynnistetään erityistoimet.

Mielipiteet

Köyliö-seura ry on pyytänyt hankkeesta selvityksen Köyliö-seuran ympäristöjaostolta ja lausunnon Maanomistajien Arviointikeskus Oy:ltä. Köyliö-seura ry esittää yhteenvedona, että arviointiselostusta on valmisteltu puutteellisesti; se on virheellinen, riittämätön ja osittain harhaanjohtava. Hanke on ristiriidassa läheisyys- ja varovaisuusperiaatteiden kanssa. Arviointiselostus ei anna pohjaa hankkeen eteenpäin viemiselle. Kyseinen pilaantuneiden maiden käsittelykeskus ei sovi Hallavaaraan.

Köyliö-seura ry:n lausunnossa esitetään yksityiskohdittain mm. seuraavaa: Jätelain läheisyysperiaatteen mukaisesti jätemaat tulee puhdistaa mahdollisimman lähellä niiden syntysijoja. Suurin osa puhdistettavista kohteista sijaitsee taajamien läheisyydessä ja jätemaat tulisi käsitellä siellä eikä kuljettaa Hallavaaraan. Hanke on myös varovaisuusperiaatteen vastainen. Lisäksi pilaantuneiden maiden käsittelypaikan perustaminen Hallavaaraan on ennen aikaista, sillä ympäristökeskus ei ole vielä tehnyt alueellisen jätesuunnitelman tavoitteiden mukaista esitystä jätteiden ja pilaantuneiden maiden käsittelyverkostosta. Hankkeen ympäristövaikutuksia on vähätelty, esimerkiksi liikenteen melu- ja pölymäärien vaikutuksia pidetään lievinä.

Termisessä desorptiossa käytetystä laitteistosta ei ole esitetty tietoja. Tältä osin arviointiselostus on kaikkein puutteellisin. Suotovesien haitta-aineiden puhdistamista ennen jätevesiverkostoon johtamista ei ole esitetty. Tasausaltaan mitoitus vaikuttaa riittämättömältä. Suoja-alueesta on puutteelliset tiedot. Suoja-alue on merkittävä myös maastoon. Suoja-alueen maanomistus, käyttörajoitukset ja mahdolliset korvausasiat on selvitettävä. Hanke on liikenneturvallisuuden kannalta vaarallinen, etenkin maanteiden 2140 ja 2111 risteys. Kepolan taajama ei sovellu pilaantuneiden maiden kauttakulkuliikenteelle, mm. koulun läheisyyden vuoksi.

Hankkeen vaikutukset maataloudelle ja elinkeinoelämälle ovat kielteisiä, toisin kuin arviointiselostuksessa väitetään. Hanke on räikeästi ristiriidassa Köyliönjärven suojelusuunnitelman ja Köyliön kunnan kehityshankkeiden ja maankäyttöpolitiikan ("Unelmakoti Köyliön kansallismaisemaan") kanssa. Voimakkaasti vastustava kansalaismielipide on otettava huomioon hanketta arvioitaessa. Hallavaaran tämänhetkinen tila ei anna vakuuttavaa kuvaa yrityksen kyvystä huolehtia ongelmajätteiden käsittelystä.

Arviointiselostuksessa on erittäin paljon virheellistä ja jopa harhaanjohtavaa tietoa. Virheet (12 kpl) esitetään liitteenä.

Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n lausunnossa tuodaan esiin samoja asioita kuin Köyliö-seura ry:n mielipiteessä. Läheisyysperiaatteen mukaan pilaantuneet maat tulisi käsitellä mahdollisimman lähellä niiden syntypaikkoja; yleensä suurien kaupunkien läheisyydessä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ole arvioitu sellaisia vaihtoehtoja, joissa voitai-

siin verrata kahden tai useamman vaihtoehdon sijaintia ja ympäristövaikutuksia keskenään. Vaikutuksia Köyliönjärven kansallismaisemaan ei ole arvioitu, vaan pelkästään vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön. Köyliön kansallismaisema on luokiteltu yhdeksi 27:stä kansallismaisemasta ympäristöministeriön vuonna 1993 julkaiseman Kansallismaisema-julkaisun mukaan. Kansallismaisema koostuu Köyliönjärven rannalla olevien kylien lisäksi ympäröivästä luonnosta. Kylistä Kepola ja Ristola sijaitsevat Köyliönjärven ja Hallavaaran välissä.

Pilaantuneiden maiden varastoinnista ja käsittelystä saattaa aiheutua riskejä, kuten veden ja ilman pilaantumista. Terveysvaikutuksia on tutkittu lähinnä työntekijöiden eikä lähimpien asukkaiden kannalta. Alueen maaperä on paikoin rakeista. Pohjaveden pinta on korkealla, lähes maanpinnan tasossa. Toiminnan pitkäaikaisvaikutuksia ei ole riittävästi huomioitu. Käsittelykeskuksen pintavedet voivat pilata Köyliönjärveä ja Pyhäjärveä.

Lausunnon liitteenä on kahden sivun mittainen luettelo arviointiselostuksessa esiintyvistä virheistä, mm. vallitsevat tuulet ovat esitetty virheellisesti tulevan kaakosta.

Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry kiinnittää huomiota dioksiinien ja furaanien sitoutumiseen valuma- ja suotovesissä oleviin hiukkasiin, mitä ei ole otettu huomioon valumavesien tarkkailussa; ei myöskään muiden ympäristömyrkkyjen, kuten lahonestoaineiden esiintymistä. Jätteenkäsittelylaitoksen vuotovesien vaikutuksia Ruonojan veden huonoon laatuun ei ole selvitetty. Alueen maaperätutkimukset ovat puutteellisia, samoin päätelmät alueen maaperäkerroksien merkityksettömästä vedenjohtavuudesta.

Mikäli käsittelymenetelmäksi valitaan terminen desorptio, tulee mahdollisessa ympäristölupahakemuksessa selvittää käsiteltävien maamassojen laatu ja poltossa syntyvät päästöt ilmaan. Hankkeen vaikutukset kunnan imagoon ovat jääneet liian vähälle huomiolle. Hallavaaran sijaintia keskeisellä paikalla pilaantuneisiin kohteisiin nähden ei ole perusteltu. Pilaantuneet kohteet sijaitsevat useimmiten suurissa kaupungeissa ja niiden läheisyydessä, jonne pilaantuneiden maiden käsittelykeskuksetkin tulisi sijoittaa. Pilaantuneet maat tulisi käsitellä paikan päällä siirrettävillä laitoksilla, joita on jo käytössä.

Avainkysymyksenä on, miksi Lounais-Suomessa ei voitaisi hyödyntää ja kehittää jo toimintansa aloittaneita pilaantuneiden maiden käsittelypalveluja, joita on Turussa, Porissa ja Forssassa, jolloin läheisyysperiaate ja logistiikka toteutuisivat paremmin Hallavaaraan verrattuna. Hankevaihtoehdoista esitetään toteutettavaksi VE 0B, jolloin Hallavaaraan ei perusteta pilaantuneiden maiden käsittelykeskusta.

Köyliön kylien yhteistoimikunta (Kankaanpää-Kepola-Ristola-Tuiskula-Voitoinen-Vuorenmaa-Yttälä) vastustaa jyrkästi pilaantuneiden maiden käsittelyä Hallavaarassa. Arviointiselostuksessa on vähätelty ympäristöhaittoja. Toiminta on liian lähellä asutusta. Massiivinen toiminta ja sen ennalta arvaamattomat seurausvaikutukset ovat ristiriidassa luonto- ja ympäristöarvoja vaalivien lähikuntien asukkaiden elinkeinoille, ympäristölle, elinlaadulle ja imagolle puhtaiden elintarvikkeiden tuottajina. Hanke ei ole sopusoinnussa Köyliön kansallismaiseman, Pyhäjärven luonnonarvojen eikä Köyliön kunnan asuin ympäristöhankeksen kanssa. Hankkeessa mukana olevien kuntien päättäjien odotetaan käynnistävän toimenpiteet, joiden avulla estetään pilaantuneiden maiden käsittely Hallavaarassa.

Säkylän Maataloustuottajat MTK-Säkylä ry ilmaisee huolestuneisuutensa siitä, pystytäänkö alueen valumavedet käsittelemään niin, etteivät ne valu alueen ojiin ja sitä kautta Pyhäjärveen. Miten estetään alueen vesien imeytyminen pohjavesiin ja ilmaan haihtuvien myrkyllisten kaasujen kulkeutuminen tuulten mukana lähialueille? Kasvavat liikennemäärät tulevat vaikuttamaan liikenteen turvallisuuteen.

Maataloustuottajain Köyliön yhdistys MTK-Köyliö ry katsoo, että Varsinais-Suomessa toimii jo nyt kattava pilaantuneiden maiden käsittelyverkosto. Käsittelypaikkoja on Turussa, Raisiossa, Salossa, Forssassa, Porissa ja Tampereella ja ne ovat logistisesti paremmin sijoittuneita kuin Hallavaara. Teollisuuden sivutuotteiden, kuten meesan ja soodasakan hyötykäytöstä ei ole pitkäaikaisia kokemuksia, mikä muodostaa riskin. Arviointiselostuksessa ei ole otettu huomioon käsiteltyjen maamassojen poisviennin vaikutuksia ja yleensäkin riittävästi kuljetuskustannuksia ja tältä osin selostusta tulisi täydentää.

Käsittelyalueen kentän suojausrakenteita ja niiden toimivuutta ei ole esitetty riittävästi. Välivarastoitavat aineet varastoidaan alueella, josta puuttuu pohjaeriste. Pilaantuneiden maamassojen esikäsittelyä ja sen vaikutuksia ei ole esitetty. Erilaisten jätteiden vastaanotto, varastointi ja sijoittaminen kaatopaikalle on esitetty puutteellisesti. Suotovesien laatua erilaisia pilaantuneita maita käsiteltäessä ei tiedetä, ja kun suotovedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle, voi tämä vaatia siellä erityisiä puhdistamisprosesseja, jotka vaativat lisähoitusta. Käsittelymenetelmistä huomautetaan, että sementtistabilointi ei sovellu orgaanisten haitta-aineiden sitomiseen. Bitumistabilointi ei sovellu raskasmetallien sitomiseen. Mikäli raskasmetallimaita poltetaan, useimmat metallit höyrystyvät, mikä on jäänyt huomiomatta arviointiselostuksessa.

Käsittelytoimintaa varten tulee olla riittävät vakuudet, jotka kattavat kymmenien vuosien jälkeenkin havaitut vahingot.

Hankkeen toteuttamatta jättämisen vaikutukset on esitetty ristiriitaisesti. Kuljetusmatkat eivät lisäänty Lounais-Suomen alueella. Täällä käsittelypaikkoja on tarpeeksi.

Aleksi Routama ja 20 muuta köyliöläistä nuorta ovat huolissaan kotikuntansa kyvystä tarjota viihtyisä, turvallinen ja houkutteleva asuinympäristö nykyisille ja sinne muuttoon suunnitteleville ihmisille. Hanke ei ole EU:n ympäristöpolitiikan yhden pääperiaatteen: läheisyysperiaatteen mukaista tai ainakaan sitä ei ole riittävästi perusteltu. Arviointiselostuksessa olisi tullut esittää, paljonko pilaantuneita maita on lähialueilla SAMASE-rekisterin mukaan ja millaista käsittelykapasiteettia on jo tarjolla tällä alueella. Tällöin tiedettäisiin käsittelykeskuksen todellinen tarve.

Arviointiselostuksessa eri vaihtoehtojen vertailu on harhaanjohtavaa. Vertailun kohteena ei ollut Hallavaaran lisäksi muita sijoituspaikkavaihtoehtoja toiminta-alueella Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Hankkeella on negatiivinen vaikutus ihmisten mielikuvaan Köyliöstä. Käsittelykeskus sijaitisi liian lähellä Köyliön suurinta taajamaa, ala-astetta ja päiväkotia sekä Köyliönjärven kansallismaisemaa. Liikenteen kasvu, noin 60 ajoneuvoa vuorokaudessa arkisin, huonontaa turvallisuutta. Jätehuoltoyhtiön soveltuvuutta yhteistyökummaniksi hankkeelle epäillään, sillä nykyisestä jätekeskuksen toiminnasta on aiheutunut ympäristöhaittoja.

Pilaantuneiden maiden käsittely Hallavaarassa ei tukisi toteutuessaan paikallisesti tapahtuvaa kestävästä kehitystä eikä myöskään alueellista kestävästä kehitystä, sillä todennäköisesti parempia sijoituspaikkoja olisi muualla Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Kestävästä kehitystä tulisi tarkastella kolmesta näkökulmasta, jotka ovat: ympäristöllinen, sosiaalinen ja taloudellinen näkökulma. Arviointiselostuksessa on keskitytty ympäristöön, ja sosiaalinen näkökulma ja taloudellinen näkökulma ovat jääneet vähälle huomiolle.

Raija Koskinen pitää alueella tehtyjä tutkimuksia riittämättöminä eikä niiden perusteella voida vetää johtopäätöksiä, ettei toiminnasta aiheudu pohjavesien likaantumista tai ilman saasteiden leviämistä. Pilaantuneet maat tulisi käsitellä niiden syntypaikalla siirrettävissä tehokkaissa laitoksissa, esimerkiksi kompostikiihdyttimessä. Pilaantuneita maita syntyy vähän Satakierro Oy:n osakaskunnissa. Toisien alueiden tuottamilla jätteillä ei saa vaarantaa Hallavaaran läheisyydessä asuvien ihmisten terveyttä. Hallavaaran läheisyydessä on paljon erikoiskasveja (vihanneksia, yrttejä, marjoja ym.) kasvattavia viljelijöitä. Nämä kasvit tarvitsevat puhtaan elinympäristön myyntiäkin ajatellen. Pilaantuneiden maiden käsittely kaivattaa asuin- ja viljelyalueiden käyttöä ja laajenemismahdollisuuksia.

Tuula Kytövuori esittää, että arviointiselostuksessa on useita virheitä, jotka johtavat käsittelykeskuksen perustamisen kannalta myönteiseen suuntaan. Tuulen suunta on esitetty virheellisesti tulevan kaakosta. Viiden vuoden kesäkuukausien säähavaintoasemalta saatujen tietojen mukaan kaakkoistuulet ovat harvinaisia ja usein tuulee Hallavaarasta asutukseen päin. Muutamat selostuksen virheet selittynevät sillä, että selostus on laadittu muiden paikkakuntien vastaavien arviointiselostuksien pohjalta.

Suojavyöhykkeenä todetaan metsät, mutta vain niin kauan kuin ne ovat hakkaamatta. Pilaantuneiden maiden käsittelykeskus rajoittaa lähellä olevaa erikoiskasviviljelyä ja suunniteltua matkailua ja elämysretkeilyreittien perustamista.

Hallavaarassa on ollut pilaantuneiden maiden koetoimintaa. Maamassat ovat olleet puutteellisesti peitetty, joten pölyämistä ja huuhtoutumista on voinut tapahtua. Kaatopaikalla on ollut lukuisia ongelmia pitkään. Miksi näin vaativaa toimintaa tuotaisiin sinne, kun nykyistä toimintaakaan ei ole pystytty kunnolla hoitamaan?

Teppo Mäkelä esittää, että arviointiselostuksessa ei ole arvioitu tulevan laitoksen vaikutuksia kiinteistöjen hintoihin. Liikenne haittoineen lisääntyy.

Päivi Partanen katsoo, että arvioinnissa väheksytään luonnolle ja ihmisille aiheutuvia haittoja. Selostuksessa mainitaan mm., että koetut haitat eli ihmisten kokemat uhkat ja pelot, ovat suurimpia toiminnasta syntyviä haittoja. Lisäksi tuodaan esiin jo aiemmissa lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyjä seikkoja koskien hankkeen pitkäaikaisvaikutuksia, sijaintia vedenjakajalla, jäteaseman puutteellista hoitoa, poikkeuksellisten luonnonolojen vaikutusta, läheisyysperiaatetta, lisääntyneen raskaan liikenteen haittoja ja termisen desorption eli polton haitta-aineita ja murskauksessa syntyvää melua.

Jaakko Ojala pitää käsittelylaitoksen sijaintia vedenjakajalla vääränä. Alueella on vettäläpäisevä rapakivipohja. Nykyisestäkään toiminnasta on jo aiheutunut haittoja, mm. järveen menevällä laskuojalla oli 7.11.2003 vaahtokasoja ja harmaansameaa vettä. Alueella on ollut

jo koetoimintaa, kenen luvalla? Ainakin 90 % väestöstä vastustaa hanketta. Pyhäjärven ja Köyliönjärven suojelu ja erikoisviljelyyn suuntautuneet viljelijät pitää ottaa huomioon.

Heikki Kytövuori lähialueen maanomistajana vastustaa alueen laajentamista myrkyllisten maiden käsittelykeskukseksi. Selostuksesta ilmenee, että saastuneita vesiä voi muodostua sadeaikoina. Kaatopaikan alue on muuttunut paljon kaatopaikan perustamisen jälkeen. Jätetkan viereen on mm. syntynyt suuri, haiseva, soistunut vesirämeikkö, joka on laajentunut vuosi vuodelta. Kaatopaikan runsaat haisevat vedet virtaavat Pyhäjärven ja Köyliönjärven suuntaa. Syksyllä 2003 tehty viemäriputki Luvalahden pumppaamolle ei riitä sulamisvesien aikana. Putkeen menevät vain toiminnassa syntyneet vedet. Miksi pilaantuneiden maiden käsittelykeskus rakennettaisiin soistuneeseen lampeen? Hankkeen pitkäaikaisvaikutukset huolestuttavat.

Axel Cedercreutz vaatii, että ennen Hallavarannan toiminnan laajentamista viranomaiset varmistavat, että nykyinen toiminta täyttää sille asetetut lupamääräykset. Köyliön imago puhtaana maanviljelypitäjänä kärsii, ellei jätteen käsittely ole huippuluokkaa. Kaikki vedet on johdettava puhdistuslaitokselle. Muualla sijaitsevista vastaavista laitoksista pitää ensin saada kokemuksia ja vasta hyvien kokemusten jälkeen aloittaa ko. toiminta Hallavarassa. Köyliönjärven kunnostamiseen käytetään paljon TE-keskuksen ja yksityisten varoja. Tämä hanke ei saa pilata sen suojelua ja kunnostamista. Vanhakartanon alueen metsän kasvua tai sien- ja marjasatoa ei saa pilata. Mikäli käsittelylaitos perustetaan Hallavaaraan, pitää köyliöläisten saada siitä myös hyötyä. Mikäli laitos rakennetaan, siellä ei saa käsitellä ongelmajätteitä.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hankekuvaus

Arviointiselostuksessa on esitetty selvästi hanke tarve ja sen tavoitteet. Sen sijaan pilaantuneiden maiden käsittelypaikan sijoittamista Hallavaaraan ei ole edelleenkään perusteltu riit-

tävästi eikä myöskään oikealla tavalla. Hallavaaran sijaintipaikka on keskeinen, jos sitä tarkastellaan osana Tieliikelaitoksen omaa valtakunnallista pilaantuneiden maiden käsittelyverkostoa. Sijainti on huono, kun sitä tarkastellaan Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa oleviin pilaantuneisiin kohteisiin nähden. Pilaantuneiden maiden kohteet sijaitsevat pääosin suurien kaupunkien ja teollisuusalueiden lähellä, ja näin ollen kuljetusmatkat Hallavaaraan tulevat pitkiksi. Jätelain läheisyysperiaatteen mukaan jätteet on käsiteltävä lähimmässä asianmukaisessa käsittelypaikassa. Vastaavaa käsittelykapasiteettia on Turussa, Porissa ja Forssassa. Taloudellisesti kannattavaa pilaantuneiden maiden kuljetusetaisyyttä ei ole esitetty.

Ympäristökeskus katsoo, että Hallavaaran jätekeskus sopii paremmin lähialueen kuntien teollisuuden sivutuotteiden käsittelyyn ja läjittämiseen kuin pilaantuneiden maiden käsittelyyn. Hallavaaran sijaintia puoltaa se, että se on osoitettu Satakunnan seutukaavassa yhdyskuntateknisen huollon alueeksi. Mutta myös sivutuotteet saattavat sisältää haitallisia aineita. Kaikki selostuksessa esitetyt sivutuotteet on tällä hetkellä luokiteltu jätteeksi ja niiden käsittelyyn tarvitaan hyväksyntää ympäristöluvassa. Sivutuotteiden laatu, määrä ja hyödyntäminen jää selostuksessa avoimeksi, samoin kuin niistä mahdollisesti aiheutuvat haitat. Tässä mielessä arviointiselostuksessa ei ole riittävästi tietoa mahdollista ympäristölupakäsittelyä varten. Edellä mainitut seikat pitää tarkasti selvittää ja harkinta eri jättemateriaalien soveltuvuudesta tapahtuu vasta lupaharkinnan yhteydessä.

Hankekuvauksessa esitettyä arviota pilaantuneiden maiden enimmäismäärästä (45 000 t vuodessa) ei ole perusteltu. Esitetty määrä tarkoittaisi, että yli puolet Lounais-Suomen ympäristökeskuksen toiminta-alueelta pilaantuneen alueen puhdistustyössä syntyvät maamassat tultaisiin toimittamaan Hallavaaraan.

Selostuksesta puuttuu arvio siitä, kuinka suuri osa käsittelyyn tulevista maista käsiteltäisiin stabiloimalla, termisellä desorptiolla ja alipainekäsittelyllä tai kuinka paljon maamassoja voidaan sellaisenaan loppusijoittaa alueelle. Käsittelymenetelmä vaikuttaa olennaisesti ympäristökuormitukseen, ja esimerkiksi kaikkien pilaantuneiden maiden käsittely termisesti aiheuttaa olennaisesti suuremmat päästöt ilmaan verrattuna siihen, että maamassat käsitellään stabiloimalla. Selostuksessa ei ole myöskään arvioitu ongelmajätteiksi luokiteltavien pilaantuneiden maiden osuutta pilaantuneiden maiden kokonaismäärästä.

Selostuksessa esiintyvät virheellisyysdet, mm. paikan nimissä Risten (sijaitsee Lohjalla) ja Peltomäki (sijaitsee Iisalmessa) tai pinta- ja pohjavesien tarkkailu "nykyistä louhintaa varten järjestetystä tarkkailupisteestä", eivät anna hyvää kuvaa selostuksen tasosta ja huolellisuudesta.

Vaihtoehtot ja niiden käsittely

Hankevaihtoehtoja ajatellen sijoittumista Hallavaaraan on itse asiassa vain kolme. Vaihtoehtot 0A ja 0B eivät siinä suhteessa eroa toisistaan, että kummassakaan ei Hallavaaraan rakenneta pilaantuneiden maiden käsittelykeskusta. Arviointimenettelyyn ei ole otettu mukaan uusia Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueella sijaitsevia vaihtoehtoisia paikkoja, joihin Hallavaaraan käsittelykeskuksen toiminnan vaikutuksia olisi verrattu.

Arvio hankkeen toteuttamatta jättämisen vaikutuksista on ristiriitainen ja virheellinen, kun siinä todetaan, että seurauksena saattaa olla, että "asutuksen ja yhdyskuntarakenteen kehityminen hidastuu toiminta-alueella, koska puhdistettavat alueet sijaitsevat usein taajamarakenteen sisällä ja kohteiden käyttömahdollisuudet ovat rajoitetut". Arvio on virheellinen siksi, että suurin osa pilaantuneista maista sijaitsee muualla kuin toimialueella. Edelleen todetaan ristiriitaisesti, ettei pilaantuneiden maiden käsittelykapasiteettia ole riittävästi Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa, vaikka toisaalla arviointiselostuksessa on lueteltu ko. alueella sijaitsevat käsittelylaitokset.

Arvio hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksista sekä arviointiselostuksen riittävyys

Arviointimenettely on toteutettu ympäristövaikutuksista annetun lain mukaisesti. Arviointiselostuksessa tarkastellaan monipuolisesti eri vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia ihmisen terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, maaperään, pohja- ja pintavesiin, ilmaan ja ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan ja luonnonvarojen hyödyntämiseen. Edellä mainittujen lisäksi tarkastellaan lisääntyneen liikenteen aiheuttamia vaikutuksia, terveys- ja turvallisuusvaikutuksia ja hankkeen työllisyysvaikutuksia. Arviointimenetelmät on selkeästi esitetty. Osallistuminen ja vuoropuhelu on hyvin esitetty arviointiselostuksessa.

Hankkeen vaikutuksia on tarkasteltu osaksi hyvin, osaksi liian pintapuolisesti. Tiedot pilaantuneiden maiden käsittelyn vaikutuksista (vaihtoehdot VE 1 ja VE 2) maisemaan, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen ja liikenteeseen on esitetty riittävästi. Myös ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin on kiinnitetty runsaasti huomiota. Vaikutukset elinkeinoelämään on esitetty liian positiivisesti ja sivuutettu hankkeen kielteiset vaikutukset maataloudelle ja elintarviketeollisuudelle.

Tiedot pilaantuneiden maiden käsittelyn päästöistä ja vaikutuksista ilmaan ovat puutteellisia. Arviointiselostuksen kuvaus termisestä desorptiosta, siinä käsiteltävien pilaantuneiden maiden haitta-aineiden laadusta ja pitoisuuksista ja etenkin päästöistä on hyvin puutteellinen. Näin ollen termisen desorption ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty. Myöskään pilaantuneiden maamassojen esikäsittelyssä syntyviä päästöjä ei ole esitetty riittävästi.

Arviointiselostuksessa todetaan, että käsittelykeskuksella ei ole vaikutusta maa- ja kallioperään ja haitta-aineiden pääsy maaperään estetään tiiviillä pohjarakenteilla. Epäselväksi jää, mille alueelle tiiviit pohjarakenteet rakennetaan ja koskeeko se myös stabilointialuetta. Arviointiselostuksesta puuttuu asemapiirros, jossa esitetään, miten enimmäismäärät pilaantuneita maamassoja, käsiteltyjä maamassoja ja teollisuuden sivutuotteita sijoitetaan vastaanotto- ja käsittelyalueelle.

Toiminnan vaikutuksista pinta- ja pohjavesiin ei saa riittävää kuvaa. Pinta- ja suotovesien käsittelyssä ja johtamisessa jätevesiviemäriin on puutteita. Riskinä on, että poikkeustilanteissa käsittelyalueelta pääsee haitallisia aineita ojia pitkin vesistöihin. Näin ollen kaikki käsittelykentän jätevedet tulee voida johtaa viemäriin, myös poikkeuksellisissa sääoloissa. Arviointiselostuksessa olisi tullut olla perusteellisempi riskianalyysi, jossa olisi arvioitu mm. pinta- ja suotovesien käsittelyyn ja pohjarakenteiden kestävyysriskit liittyvät riskit myös

pakkaskautena, jolloin sateet voivat ajoittain tulla myös vetenä ja vaarana on käsittelykentän pintavesien valuminen alueen ulkopuolelle. Riittävän suuria tasausaltaita ja varaltaita haitallisten vesien pidättämiseen ei ole esitetty.

Arviointiselostuksessa on esitetty, ettei pilaantuneiden maiden käsittelyalueella ole vaikutuksia maaperään ja pohjavesiin, kun maaperä suojataan tiivein eristekerroksin. Arvioinnissa on jäänyt selvittämättä, sopiiko alue tällaiseen toimintaan. Käsittelyalueen maaperässä on runsaasti hyvin vettä läpäiseviä kerroksia. Maakerroksen kokonaispaksuus kallion päällä on 0,8- 6 m. Kallioperän tiiveyttä ei ole tutkittu. Jos siinä on ruhjeita, voi kalliopohjaveteen joutua haitallisia aineita, jotka kulkevat hyvinkin pitkälle. Pohjaeristeiden avulla voidaan estää haitallisten aineiden kulkeutuminen pohjaveteen, mutta vain niin kauan kuin eristeet ovat toimintakunnossa. Pohjamaan kantavuus todetaan arviointiselostuksessa paikoin huonoksi, mikä vaikeuttaa pohjaeristeiden rakentamista.

Vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehtojen vertailussa on käytetty menetelmää, jossa arvioidaan vaihtoehtojen VE 1:n ja VE-2:n vaikutuksia suhteessa nykytilaan eli vaihtoehtoon VE 0B. Vaikutusten arvottamisen teki asiantuntijaraati. Tarkasteltavia vaikutuksia oli 25 kpl ja jokaiselle vaikutukselle on määritetty muutoksesta kertova indikaattori. Vaihtoehtojen suunta ja suuruus ilmaistaan viisiportaisella luokittelulla, joka ulottuu selvästi positiivisesta selvästi negatiiviseen.

Kummallakaan vaihtoehdoilla VE 1 ja VE 2 ei ole yhtään selvästi positiivista vaikutusta ympäristöön. Lievästi positiivisia vaikutuksia ovat kummassakin vaihtoehdossa pilaantuneiden maiden ja teollisuuden sivutuotteiden käyttö korvaamaan luonnon kiviainetta sekä elinkeinoelämän kehittyminen alueella. Pääasiassa kumpikaan vaihtoehto ei aiheuta muutoksia ympäristössä. Lievästi negatiivisia vaikutuksia ovat vaikutukset liikennemäärän kasvuun liikenneturvallisuuden heikkenemiseen, pölyyn ja meluun sekä laitteiden melu. Selvästi negatiivisia vaikutuksia ovat koetut terveysvaikutukset ja sosiaaliset vaikutukset. Lisäksi polttoaineen kulutuksen kasvu vaihtoehdossa 2 on selvästi negatiivinen.

Ympäristökeskus katsoo, että edellä esitetyssä vertailussa vaikutukset elinkeinoelämään on tulkittu liian positiivisesti. Lisäksi vertailussa olisi tullut tarkastella myös hankkeen vaikutuksia kunnan imagoon, sillä sitä koskevat mielipiteet tulivat asukkaiden taholta voimakkaasti esiin.

Ympäristövaikutusten seuranta ja tarkkailu

Seurantaohjelma on pinta- ja pohjavesivaikutusten osalta riittämätön. Mikäli kallioperä ei ole tiivis, pitää kalliopohjaveden tarkkailemiseksi olla useita näytteenottoputkia.

Ehdotus seurantaohjelmaksi on epäselvä, ja sitä tulee tarkentaa mahdollisessa ympäristölupahakemuksessa. Ilmapäästöjen suhteen tarkkailuohjelma on täysin riittämätön.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävänä 28.1.2004 alkaen ympäristöhallinnon www-sivulla osoitteessa www.ymparisto.fi/los/losyk.htm ja virka-aikana yhden kuukauden ajan seuraavissa paikoissa:

Köyliön kunnanvirasto, Köyliöntie 9 ja pääkirjasto, Karjalantie 1 a
 Euran kunnanvirasto, Sorkkistentie 34 ja pääkirjasto, Yhdystie 9
 Säskylän kunnanvirasto, Rantatie 268 ja pääkirjasto, Sivarintie 6
 Kiukaisten kunnanvirasto, Kunnankuja 3, ja pääkirjasto, Mäkiläntie 1, Panelia

Hallintopäällikkö

Tuire Nurmio

Ylitarkastaja

Kristiina Rainio

Liitteet

1. Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteen esittäjistä
2. Luettelo ympäristökeskuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn osallistuvista osastoista ja ryhmistä
3. Suoritemaksun määräytyminen ja sitä koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Suoritemaksu 7520 €

Jakelu Tieliikelaitos suoritemaksua vastaan

Tiedoksi Alueelliset ympäristökeskukset
 Lausunnonantajat
 Lounais-Suomen metsäkeskus
 Länsi-Suomen ympäristölupavirasto
 Mielipiteen esittäjät, joiden osalta on jätetty yhteystiedot
 Suomen ympäristökeskus
 Ympäristökeskus/osastot ja ryhmät
 Ympäristöministeriö

LIITE 1

Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteet esittäjistä

Lausunnot

Köyliön kunnanvaltuusto
Köyliön kunnanhallitus
Köyliön kunnan ympäristölautakunta
Euran kunnanhallitus
Euran kunnan ympäristölautakunta
Kiukaisten kunta
Länsi-Suomen lääninhallitus
Museovirasto
Satakunnan museo
Satakunnan työvoima- ja elinkeinokeskus
Satakuntaliitto
Säkylän ja Köyliön kansanterveystyön kuntayhtymä
Säkylän kunnanhallitus
Säkylän kunnan ympäristölautakunta
Turun tiepiiri
MTK-Satakunta
Pyhäjärven suojelurahasto

Mielipiteet

Köyliö-seura ry
Maanomistajien Arviointikeskus Oy
Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry
Köyliön kylien yhteistoimikunta
Säkylän Maataloustuottajat MTK-Säkylä ry
Maataloustuottajain Köyliön yhdistys MTK-Köyliö ry
Aleksi Routama/21 köyliöläistä nuorta
Raija Koskinen
Tuula Kytövuori
Teppo Mäkelä
Päivi Partanen
Jaakko Ojala
Heikki Kytövuori
Axel Cedercreutz

YVA-ASIOIDEN KÄSITTELY LOUNAIS-SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSESSA

Yhteyshenkilö ylitarkastaja Kristiina Rainio
YVA-asioiden koordinoiva valmistelu ja esittely

LAUSUNTOJEN VALMISTELUUN OSALLISTUVAT SEURAAVAT OSASTOT JA RYHMÄT:**YMPÄRISTÖLUPAOSASTO**

Osastopäällikkö Marja-Terttu Parsama

Teollisuuden, energiantuotannon ja yhdyskuntien ympäristöluvut, näitä koskevat lausunnot sekä tarkkailuohjelmat, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamista koskevat päätös- ja lausuntoasiat, ympäristölupapäätösten ja ympäristönsuojelulainsäädännön valvonta. Kalankasvatusta ja turvetuotantoa koskevat lausunnot, kalankasvatuksen tarkkailuohjelmat, karjasuojien ympäristöluvut, ympäristölupapäätösten ja ympäristönsuojelulainsäädännön valvonta, katselmustoiminnan koordinointi sekä ojitustoimitukset.

ALUEIDENKÄYTÖN OSASTO

Maankäyttö - osastopäällikkö yli-insinööri Outi Engström

Alueiden käytön suunnittelun ohjaaminen ja edistäminen, rakentamisen poikkeusluvut, rakentamisen ohjaus, alueiden käytön ja rakennetun ympäristön tilan ja kehityksen seuranta ja ohjaus, rakennetun ympäristön suojeleminen, ympäristönsuojelunrahoitus rakennussuojelun ja kulttuurimaiseman osalta kulttuuriympäristön hoidon edistäminen, muinaismuistoasiat, kiinteistöjen hankinnan lupa- asiat, tieasiat ja ulkomainonta

Luonnonsuojelu - ryhmäpäällikkö ylitarkastaja Esko Gustafsson

Luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuus, maanhankinta luonnonsuojelutarkoituksiin, suojelualueiden perustaminen, merkintä ja hoito, lajien ja luontotyyppien suojeleminen ja hoito, maisemansuojelu, ulkoilu ja virkistys sekä vene- ja maastoliikenneasiat sekä luonnonsuojelun rahoitus

YMPÄRISTÖTEKNIIKAN OSASTO

Vesistöt – ryhmäpäällikkö vesistöinsinööri Juha-Pekka Triipponen

Vesistöjen tilan ja käyttökelpoisuuden parantaminen, vesistörakentamista koskevat lausunnot, vesistövelvoite-tarkkailun seuranta ja kehittäminen, hydrologinen havainnointi, tulvasuojelun suunnittelu ja seuranta, peruskuivatuksen suunnittelu ja ohjaus, yleisten vesialueiden valvonta, ympäristönsuojelun rahoitus vesien kunnostamisen osalta, vesistöhankkeiden luvanhaltijan tehtävät

Maaseutu - ryhmäpäällikkö limnologi Pirkko Valpasvuo- Jaatinen

Maa-, metsä- ja karjatalouden ympäristönsuojelu, turvetuotannon ympäristönsuojelu, turkistarhaus, ympäristönsuojelun rahoitus maa- ja metsätalouden osalta

Yhdyskuntatekniikka – ryhmäpäällikkö vesihuoltoinsinööri Jyrki Lammila

Ympäristönsuojelun yleinen edistäminen, yhdyskuntien ja teollisuuden vedenhankinnan ja viemäröinnin suunnittelu ja edistämien, pohjavesien suojelunseuranta ja suunnittelu, saastuneiden maiden kunnostuksen edistäminen, maa-ainesten ottamista koskevat lausunnot ja lupaseuranta, jätehuollon yleissuunnittelu ja edistämien, valtion jätehuoltotöiden ja vesihuoltotöiden suunnittelu, ympäristönsuojelun rahoitus kehittämis- ja kokeiluhankkeiden osalta sekä vesihuoltoavustukset, kalankasvatuksen valtakunnallinen kehittäminen

LIITE 3**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU**

Maksu määräytyy ympäristöministeriön asetuksessa (1415/2001) ja sen muutoksessa (1237/2003) alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista olevan maksutaulukon mukaisesti.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä